

Бүгүн биһиги бу күһүн оскуола боруогун атыллаан үөрэнээччи буолбут оболорбут 3 чиэспэр устата үөрэнэн, А-тан, Ы-тан сабалаан буукубалыын билсигэн, азбуканы уонна нууччалыы буквары үөрэтэн бүтэрэн, атын кыра кинигэлэри аабар кыахтаммыт үөрүүлэрин, ону таһынан улаатан, кыракый да буоллар «Билии» диэн сүгэхэрдэнэн үөрэнээччилэр буолбут үөрүүлэрин үллэстэр түгэннэригэр муһуннубут.

Төһөлөөх да күндүгэ

Тэһнэммэт ыар сыаналаах

Күндүттэн күндү кылаат

Баар үһү күн сиригэр.

Кинини уот кыайан сиэбэт,

Уу да сатаан тимирпэт,

Киртэн-бөхтөн киртийбэт,

Кэмтэн-дьылтан эргэрбэт.

Оннук кылаат күн сиригэр

Суос соботох! Кини аата –

Билии! Көр, кинигэн ыскаабыгар

Сытар сир бастын кылаата.

«Билии» - диэн сир бастын кылаатыгар маннайгы хардыыны онорбуккутунан, аабар-суруйар буолбуккутунан, маннайгы учебниктаргытын – азбуканы, нууччалыы буквары бүтэрбиккитинэн күндү оболорбутун ис сүрэхпититтэн үөрэн- долгуйан туран эбэрдэлиирбитин көнүллээн!

Саңата суох да саңалаах

Тыла суох да тыллаах

Кэрээбэт кэрэ кэпсээннээх

Бүппэт үгүс ойуулаах

Үөрэбэ суоһу үөрэтэр

Өйдөөбөтү өйдөтөр.

Дьобус буолан баран,

Дьолго сирдиир туох баарый?

Бу биһиги Азбукабыт

Бастакы кинигэбит.

Киэң суолга сирдээбит

Кэпсиир кэрэ Азбукам

Аабар буола үөрэммит

Кинигэбин бүтэрдим.
Сиртэн үүнэр сибэккилии
Сирэлийэ үүнэбит
Сайдан-үүнэн улаатан
Саңа күнү көрсөбүт.

Биһиги эйэлээхпит
Биһиги биир сыаллаахпыт
Сахалыы ааһаахпыт
Нууччалыы кэпсэтиэхпит
Икки тылы тэбис-тэңцэ
Үчүгэйдик билиэхпит.
Биһиги улаатыхаахпыт
Үөрөхпитин бүтэриэхпит
Элбэһи сатыахпыт
Үгүһү туһалыхаахпыт.

Ырыа «Оскуолабар»

Буратино сүүрэн киирэр.

Буратино: Приветтэрин, оһолор! Мин эһиэхэ бүгүн Азбукалыын быраһаайдаһы быраһынньыга буоларын иһиттим. Мин быраһынньыгы олус сөбүлүүбүн ол иһин эһиэхэ кэллим. Мин эһигиттэн бири ыйытыахпын баһарабын. (Сибик гынар). Эһиги бу аһыйах бириэмэ иһигэр кырдык ааһа, суруйа үөрэннигит дуо?

Оһолор: Да-а! Кырдык!

Буратино: Наһаа да маладьыастар эбиккит. Онтон миигин Мальвина суруйарга үөрөппитин өйдүүр инигит? Ол гынан баран мин үчүгэй үөрэнээччи буолбатах этим. Билигин даны мөлтөхтүк ааһабын, суруйабын. Оһолоор, эһиги хайдах ааһаргытын миэхэ көрдөрүүххүт дуо?

Хоһоон

Быйыл куһун биһиги
Суумка, сибэкки тутан,
Дьоһуннаахтык туттамыт
Үөрэнээччи буолбуппут.

Үчүгэйдик үөрэнэр,
Үүнэр, сайдар баһалаах
Үөрүү-көтүү аргыстаах
Үөрэнээччи буоллубут.

Бииртэн, «А»-тан сабалаан
Үөрэнэбит биһиги.
«Билии»-диэн сүгэхэрбит
Элбээн, ыараан иһиэбэ.

Буратино: Олус да үчүгэй. Мин эһиэхэ мэктиэ тылбын биэрэбин. Аны мин үөрэхпин кичэйиэм уонна сотору эмиэ эһиги курдук ааба үөрэниэм.

Оболоор, бырааһынньыкка Малвинаны ыңырабыт дуо?

Буратино Мальвинаһын киирэр.

Мальвина: Дорооболоруң, оболор! Буратино миэхэ эһигитин сатаан аабар буолтар диир. Ол кырдык дуо? Бадаба эһиги аптаах кинигэни көрсүбүккүт? Ол туох диэн ааттаах кинигэний?

Оболор: АЗБУКА!

М.: Оболоор, эһиги билэбит дуо, остуоруйаларга соробор дыкти түгэннэр буолаллар. Ол курдук билигин эмиэ остуоруйаба курдук дыкти түгэн буолуо. (ытыһын охсор). Биир, икки, үс!

Азбука киирэр.

Дорооболоруң, доботторум,
Мин кырачаан атастарым!
Дорбооннору үөрэттим,
Буукубалары биллэрдим,
Элбэх тылы суруйтардым,
Этии, кэпсээн аахтардым.
Үгүс ойуу көрдүгүт
Үөрэн-көтөн сөхтүгүт.
Кэрэхсээнцит, сэргээнцит
Кэпсээннэрбин биллигит.
Миигин кытта эңэрдэһэн
Аабар, суруйар буоллугут.
Бастакы кинигэбитин бүтэрбиккитинэн
Айхал буоллун эһиэхэ!

Мальвина: Баһаалыста, олоор, Азбука. Бүгүн эһиги биһиги бырааһынньыкпытыгар саамай күндү ыалдыт буолабыт.

Азбука: Чэйинг эрэ, о5олоор, кэпсээң эрэ туохха үөрэннигит, туох санганы биллигит. Буукубалары үчүгэйдик билэ5ит дуо?

Буукубалар уулуссалара (слайд 2)

Мин «А» диэни билэбин,
Үөһэ өттө уһуктаах,
Алын өттө атахтаах,
Ортотунан туорайдаах

Мин “Б” дени билэбин ...

Азбука: Маладыастар, дор5ооннору кытта үчүгэйдик билсибиккит. Аны мин билигин барыгытын мин дойдум «Букволандия» устун айаңна ыһырабын. Айанныах иннинэ мин эһиэхэ эһиги буукубаны төһө үчүгэйдик үөрэппикитин бэрэбиэркэлиир кыракый үлэ ытыам. Билэргит курдук мин дойдум устун билиилээх эрэ о5олор айанныыллар.

«Вини Пухха көмө» (3 слайд)

«Таабырыннар арыылара». (7 слайд)

«Ал5астар хайалара» (8 слайд)

«Өс хоһооннорун сөпкө сааһылаа» (9 слайд)

«Буукубалар аллеялара» (10 слайд)

«Аа5ааччылар уулуссалара» (11 слайд)

«Аа5ааччылар уулуссалара»

Учуутал: Айаннаан, айаннаан «Аа5ааччылар уулуссаларыгар» тийэн кэллибит. Биһиги таптыыр остуоруйабыт геройун Золушканы көрсө түстүбүт. (12 слайд)

Золушка: О5олоор, дорооболоруц. Миигин кытта ким эмит остуоруйа дойдутугар барсыан ба5арар дуо? Онно элбэх остуоруйаны билэр эрэ о5о барсар.

- Остуоруйалары таайыы.

Золушка: Элбэх остуоруйаны билэр эбиккит. Ол иһин мин эһиэхэ остуоруйа дойдутун аатын этэн биэрэбин. Кини аата – Б и б л и о т е к а. (13 слайд)

Элбэхтик аа5ын, киэн билиилээх буолун.

Кинигэ- сынньанар кэмнэр

Кэпсээннээх кэрэ ыалдыт

Үлэлиир, үөрэнэр кэмнэр

Эрэллээх үтүө арыалдыт, -

диэн туран кинигэ бэлэхпин туттарарбын көнүллээн!

(Золушка бэлэх туттарар).

Частушкалар

Оскуолаба киирэммит
Буукубалыын билсэммит
Азбукаттан сабалаан
Аабар буолан үөдүбүт.

Ахсаан уруогар мэлдьи
Задачаны суоттуубут
Холобуру суоттуубут,
Кэрчиги да тардабыт.

Нуучча тылын уруога
Интереснай да эбит.
Учууталбыт спрашивает,
Отвечаем биһиги.

Физкультура уруогар
Оонньоомохтоон хаалабыт,
Ыстангалаан, мээчиктээн
Эрчиллэбит биһиги.

Үөрэх – билии чыпчаалын
Биһи билэн эрэбит.
Ийэлэрбит эмиэ тэннэ
Үөрэнэллэр үөрүүнэн.

Частушкабыт манан бүтэр.
Үөрүҥ-көтүҥ, доһоттоор,
Онтон билигин тэннэ
Ытыскытын таһынын.

«Азбука дьийэтэ»

1. Оболоор,

Үтүө доһор

Бу баар –

Азбука.

2. Кэпсээнэ элбэһэ

Кэрэхсэбилэ:

Ойуута кэрэтэ

Олус да эбит ээ.

3. Буквалар - оболор,

Уолаттар да кыргыттар,

Сорохторо – улахаттар,

Сорохторо – кырлар.

4. Бука бары добордуулар,
Биир звено курдуктар,
Биир этэрээт курдуктар,
Биир алфавит буолаллар.

5. Дорбоонтон буква таһааран,
Букваттан тыл онорон,
Аахтыбыт биһиги суругу,
Бүтэрдит азбуканы.

6. Мантан сааламмыта
Маннай аабыбыт
Чабыл сырдыкка
Тардыстыбыт.

7. Эн биһиэхэ биэрдиң билиини,
Эн биһиэхэ үүннэрдиң кынаты.
Онтон биһиги аахтыбыт
Атын араас кинигэлэри.

8. Азбукабыт барахсан, баһыба,
Баһыба бары үчүгэйгэр,
Үчүгэй кэпсээнэр, сэхэнэр
Үчүгэй хоһоонор, ойуугар.

А.- Маладыастар! Эһиги чиеһинэйдик бары бэрэбиэркэни аастыгыт.
Оболоор, мин аны эһигитин кытта букатыннаахтык араһабын.
Салгыы эһигитин билии суолугар мин доборум «Сыккыс» кинигэ сирдизэ.
«Сыккыс» кинигэни харыстаан,
Илиһин алдыатыман!
Хоһоонун, кэпсээнин
Кэрэхсээннит аабын.

Бүтэһиккэ, араһаары туран мин эһиэхэ Азбуканы ситиһиилээхтик бүтэрбиккитин туоһулуур туоһу
сурук туттарарбын көнгүллээн.

Туоһу сурук.

Дьингнээх Туоһу сурук бэриллэр _____ . Кини, 20__ сыл балаһан ыйын 1 күнүттэн Азбука кинигэнэн үөрэннэ. Бу бириэмэһэ кини сахалыы, нууччалыы алфавит бары 40 буукубатын үөрэттэ уонна сатаан ааһарга үөрэннэ.

Умсугуйан үөрэниң,

Оскуоланы бүтэриң.

Ол эрэри бука бары

Умнаайаһыт Азбуканы.

Быраһаайдарыц, оһолоор!

Видеоклип ырыа «Олох диэн үчүгэй даһаны» (бары)